

ภาคสี่

เรื่อง “ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา”

เมื่อชายและหญิงทำการหมั้น และได้ทำการสมรสแล้ว ชายหญิงนั้นก็จะต้องอยู่กินกันฉันสามีภริยาและช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกัน (มาตรา 1461) จากการที่มาอยู่กินร่วมกัน มาใช้ชีวิตอาศัยอยู่ร่วมกัน ต่างคนต่างก็จะต้องมีทรัพย์สินสมบัติของตนเองที่คิดคำนวณอยู่ร่วมกันไม่มากก็น้อย คงจะไม่ถึงกับมากันตัวเปล่าไม่มีอะไรเลย และเมื่อชายหญิงเป็นสามีภริยากันตามกฎหมายแล้ว (โดยการจดทะเบียนสมรสแล้วตามมาตรา 1457) นับแต่นั้นมาก็อาจมีการทำมาหาได้ทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้นในระหว่างเป็นสามีภริยากัน ไม่ว่าจะเป็นการได้มาโดยทำงานหรือโดยทางอื่นก็ตามความเกี่ยวโยงของทรัพย์สินว่าเป็นของใครบ้างและใครบ้างที่จะเป็นคนจัดการก็จะเกิดขึ้น กรณีดังกล่าวนี้กฎหมายได้กำหนดไว้แล้วว่าจะต้องทำอย่างไรระหว่างสามีภริยา แต่อย่างไรก็ดี คู่สมรสก็อาจมีการตกลงให้แตกต่างไปจากที่กฎหมายบัญญัติไว้ก็ได้ โดยทำเป็นสัญญาก่อนสมรสหรือสัญญาระหว่างสมรส

ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สินส่วนตัวและสินสมรส เมื่อมีการจัดการทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา ไม่ว่าจะโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือโดยสัญญาก็ดี ถ้าก่อให้เกิดประโยชน์เพิ่มมากขึ้นแก่สามีภริยาอย่ามองไม่เป็นปัญหา แต่ถ้าก่อให้เกิดหนี้สินขึ้น กฎหมายก็กำหนดไว้ถึงความรับผิดชอบ ซึ่งสามีและภริยาอาจจะต้องรับผิดชอบไม่เท่ากัน แต่จะมากหรือน้อยอย่างไรขึ้นอยู่กับว่าหนี้สินนั้นเป็นหนี้ร่วมหรือหนี้ส่วนตัว ซึ่งในรายละเอียดต่างๆ เราจะได้อีกกล่าวต่อไป

บทที่ 12

บททั่วไป

เมื่อชายหญิงทำการสมรสกันชายหญิงนั้นจะต้องมีความสัมพันธ์ฉันสามีภรรยา และต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูซึ่งกันและกันตามที่ได้กล่าวไปแล้ว นอกจากนั้นความสัมพันธ์ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับตัวสามีภรรยาในทันทีอีกประการหนึ่งก็คือเรื่องทรัพย์สิน ซึ่งในเรื่องนี้เนื่องจากการใช้กฎหมายเก่าก่อนการใช้กฎหมาย บรรพ 5 พุทธศักราช 2519 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้และในกฎหมายเก่าและกฎหมายใหม่ก็มีเนื้อหาสาระละเอียดของทรัพย์สินที่แตกต่างกัน จึงก่อให้เกิดปัญหาขึ้นเมื่อมีการประกาศใช้กฎหมาย บรรพ 5 พุทธศักราช 2519 ยกตัวอย่างคือ ตามบรรพ 5 พุทธศักราช 2477 ทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สินส่วนตัว และสินบริคณห์ ซึ่งสินบริคณห์แบ่งออกเป็นสินเดิมและสินสมรสตามมาตรา 1462 แต่ตามบรรพ 5 พุทธศักราช 2519 นั้น ทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยาแบ่งออกเป็นสินส่วนตัว และสินสมรสตามมาตรา 1471 จึงอาจเกิดปัญหาขึ้นได้สำหรับบุคคลที่ทำการสมรสตามบรรพ 5 เดิมว่าทรัพย์สินต่าง ๆ ที่เป็นสินส่วนตัวและสินบริคณห์นั้นหากเกิดข้อโต้แย้งขึ้นในปัจจุบันนี้จะป็นสินส่วนตัวหรือสินสมรสตามกฎหมายปัจจุบันเพื่อที่จะทราบถึงสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย เช่น คำพิพากษาฎีกาที่ 3490/2535 เดิมที่ดินพิพาทเป็นของ บ. มารดาผู้ร้องซึ่งเป็นภริยาจำเลยที่ 1 บ. ได้จ้างองไว้แก่ธนาคาร บ. ถึงแก่ความตายเมื่อ พ.ศ. 2513 เมื่อ บ. ตายทรัพย์สินทั้งหมดก็เป็นมรดกตกทอดแก่ทายาททุกคนทันทีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1599 ถือได้ว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทใน พ.ศ. 2513 มาในระหว่างสมรสและผู้ร้องได้ที่ดินพิพาทมาโดยมิใช่กรรมสิทธิ์ที่ระบุไว้ว่าเป็นสินเดิมหรือสินส่วนตัวตามมาตรา 1463 และ 1464 จึงเป็นสินสมรสระหว่างผู้ร้องกับจำเลยที่ 1 ตามมาตรา 1466 ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น และตราบใดที่ยังไม่แบ่งทรัพย์สินมรดกผลประโยชน์ที่เกิดจากทรัพย์สินมรดกทั้งหลายย่อมเป็นกรรมสิทธิ์ของทายาททุกคนร่วมกัน ผลประโยชน์ส่วนที่เป็นของผู้ร้องย่อมเป็นสินสมรสระหว่างผู้ร้องกับจำเลยที่ 1 อีก ดังนั้นเงินที่ได้จากการขายพืชผลของสวนและนามรดกที่นำไปไถ่ถอนที่ดินพิพาทจากธนาคารย่อมเป็นสินสมรสระหว่างผู้ร้องกับจำเลยที่ 1 ไม่ใช่สินส่วนตัวของผู้ร้อง

แม้ผู้จัดการมรดกของ บ. จะได้จดทะเบียนให้ที่ดินพิพาทเป็นของผู้ร้องแต่ผู้เดียวใน พ.ศ.

2520 ภายหลังจากพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2519 ใช้บังคับแล้ว ก็เป็นเรื่องการแบ่งมรดกระหว่างทายาท มิใช่เป็นการได้รับทรัพย์สินมรดกอันจะเป็นสินส่วนตัวเพราะเป็นทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างสมรสซึ่งที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ มาตรา 1471 (3) บัญญัติไว้ไม่

พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2519 มาตรา 2 บัญญัติไว้ว่า พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ที่ดินพิพาทซึ่งเป็นสินสมรสของผู้ร้องกับจำเลยที่มีอยู่ก่อนวันดังกล่าว แม้จะได้มาระหว่างสมรสโดยการรับมรดกก็ไม่กลับกลายเป็นสินส่วนตัวของผู้ร้อง เพราะจะเป็นการใช้มาตรา 1471 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ย้อนหลัง ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ทั้งความตามมาตรา 5 ก็มีความหมายเฉพาะว่า ความสมบูรณ์ของการต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ไม่ถูกกระทบกระเทือน คือไม่เสื่อมเสียไปเท่านั้น ไม่ได้มีข้อความให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2519 ย้อนหลังอันเป็นการยกเว้นความตามมาตรา 2 ดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว จะถือว่าความสมบูรณ์ของการอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา 5 ต้องถูกกระทบกระเทือนถึงคือต้องเปลี่ยนไปใช้กฎหมายใหม่หาได้ไม่

ดังตัวอย่างคือ คำพิพากษาฎีกาที่ 6552/2538 ทรัพย์สินตามบัญชีทรัพย์สินมรดกรวม 6 รายการ เป็นทรัพย์สินที่เจ้ามรดกได้มาขณะที่ใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เดิม การพิจารณาว่าเป็นทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาประเภทใดต้องพิจารณาตามบทกฎหมายที่ใช้ในขณะที่ได้มา เมื่อเจ้ามรดกได้รับมรดกและได้รับการยกให้ในระหว่างสมรสโดยไม่มีภาระบุว่าให้เป็นสินเดิมหรือสินส่วนตัว ทรัพย์สินดังกล่าวจึงเป็นสินสมรสระหว่างเจ้ามรดกกับ ร. ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เดิม มาตรา 1466 แม้ต่อมาจะมีบทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2519 ใช้บังคับมีมาตรา 1471 บัญญัติให้ทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างสมรสโดยการรับมรดกหรือโดยการให้โดยเสน่หาเป็นสินส่วนตัว และมาตรา 1474 บัญญัติให้ทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างสมรสโดยพินัยกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือและพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้ได้รับบุว่าเป็นสินสมรส จึงเป็นสินสมรส อันแตกต่างจากบทบัญญัติแห่งบรรพ 5 เดิมก็ตาม ก็ไม่ทำให้ทรัพย์สินซึ่งเป็นสินสมรสอยู่แต่เดิมเปลี่ยนเป็นสินส่วนตัวของเจ้ามรดก เพราะกฎหมายที่แก้ไขใหม่ไม่ได้บัญญัติให้เปลี่ยนแปลงไปดั่งกรณีสินเดิม

จึงจะนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2519 มาตรา 1471 มาใช้บังคับแก่กรณีนี้หาได้ไม่ เมื่อทรัพย์สินนั้นเป็นสินสมรสเจ้ามรดกคงมีส่วนแต่เพียงครั้งเดียวที่เป็นมรดกตกทอดแก่ทายาท

คำพิพากษาฎีกาที่ 4477/2542 การที่จำเลยซึ่งเป็นภริยาโจทก์ได้รับมรดกคือที่ดินพิพาทเมื่อปี 2509 ขณะที่มีการใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เดิม การพิจารณาว่าที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาประเภทใดต้องพิจารณาตามบทกฎหมายที่ใช้ในขณะที่ได้มาคือตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เดิม มาตรา 1466 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่าสินสมรสได้แก่ทรัพย์สินทั้งหมดที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรส นอกจากที่ระบุไว้ว่าเป็นสินเดิมหรือสินส่วนตัวตามมาตรา 1463 หรือ 1464 เมื่อจำเลยได้รับที่ดินพิพาททางพินัยกรรมในระหว่างสมรสและไม่มีการระบุว่าเป็นสินสมรสหรือสินส่วนตัว ที่ดินพิพาทจึงเป็นสินสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลย แม้ต่อมาจะมีการแบ่งแยกและออกโฉนดใหม่เมื่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ใหม่ใช้บังคับแล้ว ก็ไม่ทำให้เปลี่ยนสินส่วนตัว โจทก์จึงมีสิทธิขอแบ่งที่ดินพิพาทตามฟ้องได้

ความแตกต่างในเรื่องทรัพย์สินตามกฎหมายเก่าและกฎหมายใหม่นี้เองที่ทำให้จำเป็นต้องบัญญัติกฎหมายไว้เพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ จึงได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พุทธศักราช 2519 ซึ่งมีสาระสำคัญที่จะนำมากล่าวไว้ในส่วนนี้คือ มาตรา 6 บัญญัติไว้ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงเพิกถอนสัญญา ก่อนสมรสว่าจะต้องทำอย่างไร เพราะตามกฎหมายเก่ามีแบบในการทำสัญญาก่อนสมรสแตกต่างจากที่บัญญัติไว้ในกฎหมายใหม่⁽¹⁾ ดังนั้นเมื่อจะทำการเปลี่ยนแปลงเพิกถอนสัญญาก่อนสมรสนี้ จึงต้องทำตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา 6 นี้ มาตรา 7 บัญญัติไว้ถึงกรณีความแตกต่างของประเภททรัพย์สินว่า สินเดิมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสินบริคณห์นั้น ให้ถือว่าเป็นสินส่วนตัวเมื่อประกาศใช้ บรรพ 5 พุทธศักราช 2519 และยังได้กล่าวถึงอำนาจในการจัดการสินบริคณห์ ซึ่งแตกต่างกันระหว่างกฎหมายเก่ากับกฎหมายใหม่อีกด้วย ส่วนมาตรา 8 เป็นส่วนที่บัญญัติไว้ให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องจากมาตรา 7 ซึ่งในรายละเอียดทั้งหมดจะได้กล่าวถึงเมื่อได้อธิบายไปถึงเรื่องนั้น ๆ ต่อไป

⁽¹⁾มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ฯ บรรพ 5 พุทธศักราช 2519 บัญญัติไว้ไม่ให้ บรรพ 5 พุทธศักราช 2519 กระทบ กระเทือนถึงสัญญาก่อนสมรสที่ได้ทำไว้ตั้งแต่เมื่อใช้บรรพ 5 พุทธศักราช 2477

ข้อสังเกตประการหนึ่ง ในเรื่องทรัพย์สินระหว่างสามีภริยานี้ จะต้องเป็นกรณีที่มีการสมรสเกิดขึ้นระหว่างชายหญิงตามมาตรา 1457 ก่อน กล่าวคือจะต้องมีการจดทะเบียนสมรสโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้วเท่านั้นจึงจะเกิดทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาขึ้น และสามารถนำกฎหมายในหมวด 4 ว่าด้วยทรัพย์สินระหว่างสามีภริยามาใช้บังคับได้ ดังนั้นถ้ามิได้เป็นสามีภริยาตามกฎหมายแล้วถึงแม้จะอยู่กินด้วยกันก็ตามที เมื่อได้มาซึ่งทรัพย์สินในระหว่างนั้นก็ถือได้ว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน แต่ถ้าหากว่าเป็นการทำมาหาได้เองชายหรือหญิงเองแล้ว ทรัพย์สินนั้นก็ย่อมเป็นกรรมสิทธิ์ของชายหรือหญิงนั้นเท่านั้น

ดังตัวอย่างคือ คำพิพากษาฎีกาที่ 632/2491 สามีภริยาไม่ได้จดทะเบียนสมรส แต่ได้ลงทุนร่วมแรงทำมาหาได้ด้วยกัน ทรัพย์สินที่ทำมาหาได้ถือว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน และมีส่วนในทรัพย์สินเหล่านั้นเท่ากัน เมื่อมิได้มีการนำสืบให้เห็นเป็นอย่างอื่นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งย่อมฟ้องขอแบ่งได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 1033/2492 บุคคลที่เป็นสามีภริยากันโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น ไม่มีสิทธิฟ้องขอแบ่งทรัพย์สินจากอีกฝ่ายหนึ่งในส่วนทรัพย์สินที่ตนไม่ได้ร่วมทุนร่วมแรงทำมาหาได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 227/2501 สามีภริยาไม่จดทะเบียน หญิงขายทรัพย์สินของตนเอาเงินไปซื้อที่ดินและกระเบื้องลงซื้อชายถือกรรมสิทธิ์ทำกินร่วมกันมา ชายตายถือว่าทรัพย์สินนั้นชายหญิงเป็นเจ้าของร่วมกัน

คำพิพากษาฎีกาที่ 516/2508 หญิงขายอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส ได้ร่วมกันซื้อนาและทำกินเป็นการแสดงเจตนาให้ถือได้ว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน ส่วนเงินที่ซื้อฝ่ายใดจะยืมใครมาเป็นอีกเรื่องหนึ่งไม่เกี่ยวกับตัวทรัพย์สิน เพราะหญิงขายนั้นระคนปนทรัพย์สินกันใช้สอยและทำมาหากินด้วยกันต้องถือว่าต่างก็มีสิทธิเป็นเจ้าของคนละครึ่ง

คำพิพากษาฎีกาที่ 684/2508 โจทก์จำเลยแต่งงานกันตามประเพณีไม่ได้จดทะเบียนอยู่กินกันฉันสามีภริยา ทำมาหากินร่วมกันมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ทรัพย์สินนี้ย่อมเป็นของโจทก์จำเลยร่วมกัน จำเลยมีสิทธิขอแบ่งได้ครึ่งหนึ่ง

คำพิพากษาฎีกาที่ 83/2512 การที่ชายหญิงแต่งงานกันโดยมิได้จดทะเบียนสมรส แม้ทางกฎหมายจะไม่ถือว่าเป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่หากกระทบกระเทือนถึงสิทธิในทรัพย์สินที่ชายหญิงจะพึงมีพึงได้ตามกฎหมายทั่วไป

ในระหว่างที่ผู้ร้องกับจำเลยยังไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน แต่ตามพฤติการณ์ที่ผู้ร้องกับจำเลยปฏิบัติต่อกัน เป็นการแสดงว่าผู้ร้องกับจำเลยได้ร่วมกันทำมาหากินแสวงหาทรัพย์สินมาเป็นสมบัติ

ของผู้ร้องและจำเลยร่วมกันทั้งมีเจตนาที่จะเป็นเจ้าของทรัพย์สินพิพาทโดยใช้เป็นที่อยู่อาศัยร่วมกัน พฤติการณ์เช่นนี้เห็นได้ว่าบรรดาทรัพย์สินที่ผู้ร้องหรือจำเลยหามาได้ระหว่างนั้น แม้จะเป็นเจ้าของร่วมกัน เมื่อผู้ร้องกับจำเลยได้จดทะเบียนสมรสกันทรัพย์สินทั้งหมดโดยเฉพาะทรัพย์สินพิพาท จึงเป็นสินบริคณฑ์ประเภทสินเดิมของผู้ร้องและจำเลยเท่า ๆ กัน ฉะนั้น โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของจำเลยจึงมีสิทธิมาร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแยกทรัพย์สินพิพาทออกเป็นส่วนของจำเลยครั้งหนึ่งได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 2013/2523 คดีฟ้องหย่าขอแบ่งทรัพย์สิน เมื่อได้ความว่าโจทก์จำเลยมิได้จดทะเบียนสมรสกัน จึงมิใช่สามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงต้องยกฟ้องโจทก์เฉพาะที่โจทก์ขอหย่า แต่ที่คินพิพาทซึ่งโจทก์จำเลยได้ร่วมกันหักล้างดวงพง และครอบครองร่วมกันมาระหว่างอยู่กินด้วยกัน ต้องถือว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน ให้แบ่งกันคนละครึ่ง

คำพิพากษาฎีกาที่ 2868/2530 ผู้ร้องกับจำเลยเป็นสามีภริยากันโดยมิได้จดทะเบียนสมรสได้ปลูกเรือนพิพาทอาศัยอยู่ด้วยกัน เรือนพิพาทถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่ทำมาหาได้ระหว่างอยู่กินด้วยกัน ผู้ร้องกับจำเลยมีกรรมสิทธิ์ร่วมกัน ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่ยึด

คำพิพากษาฎีกาที่ 620/2543 ฉ. อยู่กินฉันทสามีภริยากับ ช. โดยมิได้จดทะเบียนสมรสและได้ร่วมกันทำมาหากินโดยการปล่อยเงินกู้ ชื่อขายที่ดินและเป็นนายหน้าขายที่ดิน เงินในบัญชีเงินฝากประจำเป็นทรัพย์สินที่ ช. และ ฉ. ทำมาหาได้ร่วมกันในระหว่างอยู่กินฉันทสามีภริยา ช. และ ฉ. จึงต่างมีกรรมสิทธิ์ร่วมกันในเงินดังกล่าวและต้องแบ่งให้คนละเท่า ๆ กัน โดยเป็นทรัพย์สินมรดกของ ช. กึ่งหนึ่ง และเป็นทรัพย์สินมรดกของ ฉ. กึ่งหนึ่ง

การที่ ฉ. ฝากเงินประจำไว้แก่ธนาคารจำเลยที่ 2 เงินที่ฝากประจำยอมตกเป็นของจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 คงมีหน้าที่ต้องคืนเงินที่ฝากประจำให้ครบจำนวนเมื่อถึงกำหนดแก่ ฉ.

ฉ. มีเจตนาโอนเงินในบัญชีเงินฝากประจำให้แก่จำเลยที่ 1 และทำหนังสือถึงผู้จัดการจำเลยที่ 2 ให้เพิ่มชื่อจำเลยที่ 1 มีสิทธิถอนเงินและปิดบัญชีเงินฝากได้แทนการถอนเงินออกมาฝากในนามจำเลยที่ 1 เนื่องจากเงินที่ฝากประจำยังไม่ครบกำหนดหากถอนเงินในขณะนั้นจะไม่ได้ดอกเบี้ย ถือได้ว่า ฉ. มีเจตนาโอนสิทธิเรียกร้องของ ฉ. ที่ฝากเงินไว้แก่จำเลยที่ 2 ให้แก่จำเลยที่ 1 ในลักษณะการโอนหนี้ อันจะพึงชำระแก่เจ้าหนี้ โดยเฉพาะเจาะจงเมื่อได้มีการปฏิบัติถูกต้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 306 วรรคหนึ่ง โดย ฉ. ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อและบอกกล่าวไปยังจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้อง การโอนสิทธิเรียกร้องในเงินฝากประจำของ

จ. ให้แก่จำนวนที่ 1 เป็นอันสมบูรณ์ สิทธิที่จะได้รับชำระหนี้เงินฝากประจำจึงตกเป็นของจำนวนที่ 1 กรณีไม่ใช่เป็นเพียงมอบอำนาจให้จำนวนที่ 1 มีสิทธิถอนเงินและปิดบัญชีเงินฝากแทน จ. เท่านั้น

สำหรับประเภทของทรัพย์สินในการสมรสระหว่างสามีภริยาตามบทบัญญัติ บรรพ 5 เดิม และตามบทบัญญัติ บรรพ 5 ใหม่ มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ มาตรา 1462 ตาม บรรพ 5 เดิม บัญญัติว่า “ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยานอกจากที่ได้แยกไว้เป็นส่วนตัวย่อมเป็น สินบริคณห์

สินบริคณห์ คือ สินเดิมและสินสมรส”

สำหรับ บรรพ 5 ใหม่ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 1470 ว่า “ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา นอกจากที่ได้แยกไว้เป็นส่วนตัวย่อมเป็นสินสมรส” เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พุทธศักราช 2519 มาตรา 3 ได้บัญญัติให้ยกเลิกบทบัญญัติบรรพ 5 เดิม และให้ใช้บรรพ 5 ใหม่แทน เว้นแต่จะมีการบัญญัติ ไว้เป็นอย่างอื่นตามพระราชบัญญัติให้ใช้ พุทธศักราช 2519 ดังนั้น มาตรา 1462 (เดิม) จึงถูกยกเลิก ไม่ใช่บังคับและให้ใช้มาตรา 1470 ตามบรรพ 5 ใหม่แทน แต่ตามพระราชบัญญัติให้ใช้ พุทธศักราช 2519 ได้มีการบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในมาตรา 7 และมาตรา 8 เกี่ยวกับอำนาจการจัดการสินบริคณห์ และการจัดการสินเดิมที่เปลี่ยนเป็นส่วนตัวซึ่งได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ

ก่อนที่จะได้กล่าวถึงมาตรา 7 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ พุทธศักราช 2519 อันเป็นข้อยกเว้นเกี่ยวกับอำนาจการจัดการทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา ก็จะขอทำความเข้าใจ ถึงความแตกต่างระหว่างทรัพย์สินตาม บรรพ 5 เดิม และตาม บรรพ 5 ใหม่เสียก่อน ก่อนที่จะ กล่าวถึงมาตรา 7 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ พุทธศักราช 2519 ต่อไป ตาม มาตรา 1462 บรรพ 5 เดิม นั้น ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาแบ่งออกเป็น ส่วนส่วนตัวและสินบริคณห์ ซึ่งสินบริคณห์ก็คือสินเดิมและสินสมรส หรือจะกล่าวอีกอย่างก็คือ ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาได้ แก่ส่วนตัว สินเดิมและสินสมรส สำหรับมาตรา 1470 บรรพ 5 ใหม่ นั้น ทรัพย์สินระหว่าง สามีภริยาได้แก่ ส่วนตัวเองและสินสมรส

ในส่วนของความหมายตาม บรรพ 5 เดิม และ บรรพ 5 ใหม่ จะขอแยก กล่าวคือ ตาม มาตรา 1462 บรรพ 5 เดิม ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาแบ่งออกเป็น

- ส่วนตัวเอง หมายถึง ทรัพย์สินที่มีอยู่ก่อนสมรสโดยทำสัญญาก่อนสมรสแยกไว้เป็น

สินส่วนตัว ที่เป็นเครื่องใช้สอยส่วนตัว เครื่องใช้ที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพ ที่ได้มาโดยพินัยกรรมหรือโดยเสนาหา ที่แสดงให้เป็นสินส่วนตัว ดอกผลของสินส่วนตัวและของหมั้น (มาตรา 1464)

- **สินเดิม** หมายถึง ทรัพย์สินที่สามีหรือภริยาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอยู่แล้วก่อนสมรสหรือได้มาในระหว่างสมรส โดยผู้ยกให้ระบุว่าให้เป็นสินเดิม (มาตรา 1463)

- **สินสมรส** หมายถึง ทรัพย์สินทั้งหมดที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรสนอกเหนือจากที่เป็นสินเดิมและสินส่วนตัว (มาตรา 1466)

ตามบรรพ 5 เดิมนั้น **สินบริคณห์** ซึ่งหมายถึง สินเดิมและสินสมรสนั้นมีสามีเป็นผู้จัดการสินบริคณห์ จะมีข้อยกเว้นคือ ถ้ามีสัญญาก่อนสมรสเป็นอย่างอื่น ส่วนสินส่วนตัว ก็คือทรัพย์สินส่วนตัวของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนั่นเอง ซึ่งฝ่ายผู้เป็นเจ้าของเป็นผู้มีอำนาจจัดการ

สำหรับมาตรา 1470 บรรพ 5 ใหม่ นั้น ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาแบ่งออกเป็นสินส่วนตัวและสินสมรส

- **สินส่วนตัว** หมายถึง ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอยู่ก่อนสมรส รวมทั้งของหมั้น และทรัพย์สินที่เป็นเครื่องใช้สอยส่วนตัว เครื่องแต่งกาย หรือเครื่องประดับกายตามควรแก่ฐานะ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง นอกจากนี้ยังรวมถึงทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่างสมรสโดยการรับมรดกหรือการให้โดยเสนาหาค้ำย⁽¹⁾ (มาตรา 1471)

- **สินสมรส** หมายถึง ทรัพย์สินที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรส และรวมทั้งที่ได้มาโดยพินัยกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือ เมื่อพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้ระบุว่าเป็นสินสมรส⁽²⁾ นอกจากนี้ดอกผลของสินส่วนตัวก็ถือว่าเป็นสินสมรสดำย (มาตรา 1474) เช่น สุนัขพันธุ์พุดเคิลอันเป็นสินส่วนตัวของภริยาออกลูกมา 3 ตัว ลูกสุนัข 3 ตัวนี้ย่อมเป็นสินสมรสที่สามีมีส่วนเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วย เป็นต้น

⁽¹⁾ ตามบรรพ 5 เดิม ถ้ามีการได้ทรัพย์สินมาระหว่างสมรสแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยทางพินัยกรรมหรือยกให้โดยเสนาหา เมื่อพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้ไม่ได้แสดงไว้ว่าเป็นสินเดิมหรือสินส่วนตัวแล้ว ย่อมเป็นสินสมรส (มาตรา 1466)

แต่ตามบรรพ 5 ใหม่ ถ้าในระหว่างสมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาซึ่งทรัพย์สินโดยการรับมรดกหรือโดยการให้โดยเสนาหาถือว่าเป็นสินส่วนตัว เว้นแต่ว่าเป็นการได้มาโดยพินัยกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือเมื่อพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้ระบุว่าเป็นสินสมรส (มาตรา 1471, 1474)

⁽²⁾ ถ้าไม่มีการระบุว่าให้เป็นสินสมรสย่อมเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสฝ่ายนั้น

เมื่อได้ทราบถึงความแตกต่างของทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาตาม บรรพ 5 เดิมและ บรรพ 5 ใหม่แล้ว จะเห็นได้ว่าเมื่อยกเลิก บรรพ 5 เดิม และมาใช้ บรรพ 5 ใหม่ ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาจึงย่อมจะต้องมีความขัดแย้งกันอยู่ นอกจากนี้ตาม บรรพ 5 เดิมได้กำหนดให้สามีเป็นผู้จัดการสินบริคณห์ เว้นแต่ในสัญญาก่อนสมรสจะได้กำหนดให้ภริยาเป็นผู้จัดการหรือให้จัดการร่วมกัน (มาตรา 1468 เดิม) ในกรณีทั่วไปสามีจึงเป็นผู้จัดการสินบริคณห์ ซึ่งมีทั้งสินเดิมและสินสมรส ด้วยเหตุนี้เมื่อมีการใช้ บรรพ 5 ใหม่ ซึ่งมีเพียงสินส่วนตัวและสินสมรสเท่านั้นจึงย่อมเกิดปัญหาขึ้นถึงการใช้อำนาจจัดการทรัพย์สินของสามีภริยา ด้วยเหตุนี้ พระราชบัญญัติให้ใช้ พุทธศักราช 2519 จึงได้มีการกำหนดทางแก้ปัญหาวไว้ในมาตรา 7 และมาตรา 8 คือ มาตรา 7 บัญญัติว่า “บทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ทำยพระราชบัญญัตินี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงอำนาจการจัดการสินบริคณห์ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มีอยู่แล้วในวันใช้บังคับบทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ทำยพระราชบัญญัตินี้ แต่ให้ถือว่าสินเดิมตามบทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิมของฝ่ายใดเป็นสินส่วนตัวตามบทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ทำยพระราชบัญญัตินี้ของฝ่ายนั้น

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดเป็นผู้จัดการสินบริคณห์แต่ฝ่ายเดียวให้ถือว่าคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งได้ยินยอมให้คู่สมรสฝ่ายนั้นจัดการสินสมรสและสินส่วนตัวตามวรรคหนึ่งของตนด้วย

ในกรณีที่คู่สมรสฝ่ายใดประสงค์จะใช้อำนาจจัดการสินส่วนตัวตามวรรคหนึ่งที่เป็นส่วนของตน ถ้าคู่สมรสนั้นมีได้เป็นผู้จัดการสินบริคณห์ให้แจ้งให้คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งทราบ และให้คู่สมรสทั้งสองฝ่ายร่วมกันจัดการแบ่งสินส่วนตัวดังกล่าวที่อยู่ในสภาพที่แบ่งได้ให้แก่ฝ่ายที่ประสงค์จะจัดการ แต่ถ้าสินส่วนตัวนั้นไม่อยู่ในสภาพที่แบ่งได้ให้ทั้งสองฝ่ายจัดการร่วมกัน”

จากที่ได้กล่าวไปแล้วว่าประเภทของทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาตาม บรรพ 5 เดิม และ บรรพ 5 ใหม่มีความแตกต่างกัน มาตรา 7 วรรคแรก ได้บัญญัติแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ โดยให้ถือว่าสินเดิมตาม บรรพ 5 เดิม ของฝ่ายใดเป็นสินส่วนตัวตาม บรรพ 5 ใหม่ของฝ่ายนั้น ดังจะเห็นได้จากภาพประกอบข้างล่างนี้

บรรพ 5 (เดิม)	บรรพ 5 (ใหม่)
มี 1. สิ้นส่วนตัว 2. สิ้นบริคณห์ แบ่งออกเป็น 2.1 สิ้นเดิม 2.2 สิ้นสมรส	มี 1. สิ้นส่วนตัว 2. สิ้นสมรส

จะเห็นได้ว่าตาม บรรพ 5 เดิม สิ้นบริคณห์ถูกคัดออกและสิ้นเดิมถูกนำไปรวมไว้เป็นส่วน
 ของสิ้นส่วนตัวอย่างเดียว เพราะฉะนั้นตามบรรพ 5 ใหม่ จึงคงเหลือเพียงสิ้นส่วนตัวและสิ้นสมรส
 เท่านั้น เช่น บิดาภริยาคนที่ดินให้สามีภริยาใช้เป็นที่อยู่อาศัยและทำกินเมื่อแต่งงานกันก่อนจดทะเบียน
 สมรส ซึ่งเกิดขึ้นก่อนใช้บรรพ 5 ใหม่ ที่ดินนี้จึงตกเป็นของสามีและภริยาคนละครึ่ง เมื่อจดทะเบียน
 สมรสเป็นสามีภริยากันที่คืนนี้ก็เป็นสิ้นเดิมของแต่ละฝ่าย เมื่อมีการบังคับใช้ บรรพ 5 ใหม่แล้ว
 สิ้นเดิมก็กลายเป็นสิ้นส่วนตัว ต่อมามีการหย่าขาดกันสิ้นส่วนตัวของฝ่ายใดย่อมตกเป็นของฝ่ายนั้น
 (คำพิพากษาฎีกาที่ 655/2523) เป็นต้น นอกจากนี้มาตรา 7 วรรคแรกนี้ก็ได้บัญญัติถึงอำนาจในการ
 จัดการทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาไว้อีกด้วยว่า บทบัญญัติแห่ง บรรพ 5 ใหม่จะไม่กระทบกระเทือน
 ถึงอำนาจการจัดการสินบริคณห์ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ได้มีอยู่แล้วในวันใช้บังคับบทบัญญัติ บรรพ
 5 ที่ได้ตรวจชำระใหม่ นั่นก็คือ นับตั้งแต่วันที่ใช้บังคับบรรพ 5 ใหม่ ฝ่ายที่มีอำนาจจัดการสิน
 บริคณห์ตามบรรพ 5 เดิม ย่อมมีอำนาจจัดการต่อไป ซึ่งโดยทั่วไปสามีเป็นผู้จัดการสินบริคณห์
 แต่อย่างไรก็ดี ภริยาอาจเป็นผู้จัดการสินบริคณห์หรือเป็นผู้ร่วมจัดการสินบริคณห์ด้วยก็ได้ (มาตรา
 1468 เดิม) หรืออาจเป็นกรณีศาลมีคำสั่งให้สามีหรือภริยาเป็นผู้จัดการสินบริคณห์ก็ได้ (มาตรา
 1471 เดิม)

อำนาจการจัดการสินบริคณห์นี้ หมายความว่าถึง สิ้นสมรสและสิ้นส่วนตัวซึ่งเปลี่ยนมาจาก
 สิ้นเดิม ดังนั้นจึงไม่รวมไปถึงสิ้นส่วนตัวที่เป็นสิ้นส่วนตัวอยู่แล้วตามบรรพ 5 เดิม (มาตรา 1464
 เดิม) ซึ่งถ้าเป็นของฝ่ายใดฝ่ายนั้นก็ยังมีอำนาจจัดการได้เอง เพราะฉะนั้นผู้มีอำนาจจัดการสินบริคณห์
 จึงเป็นผู้ที่มีอำนาจจัดการสิ้นสมรสและสิ้นส่วนตัว (ที่เปลี่ยนสภาพมาจากสิ้นเดิม) ของอีกฝ่ายหนึ่ง
 ด้วยได้ เช่น สามีเป็นผู้จัดการสินบริคณห์ ภริยามีบ้านหนึ่งหลังเป็นสิ้นเดิม เมื่อมีการประกาศใช้
 บรรพ 5 พุทธศักราช 2519 สามีก็ยังคงเป็นผู้จัดการสิ้นสมรสและบ้านซึ่งเปลี่ยนมาเป็นสิ้นส่วนตัวของ

กรียาต่อไปได้ เป็นต้น สำหรับสินส่วนตัวของกลุ่มสมรสที่เกิดขึ้นในช่วงการใช้ บรรพ 5 เดิม และสินส่วนตัวของกลุ่มสมรสที่เกิดขึ้นเมื่อมีการประกาศใช้ บรรพ 5 ปัจจุบันถ้าเป็นของกลุ่มสมรสฝ่ายใดก็ให้ฝ่ายนั้นจัดการ (มาตรา 1473) ดังตัวอย่างคือคำพิพากษาฎีกาที่ 2554/2539 โจทก์เป็นภริยา ผ. จดทะเบียนสมรสกันเมื่อปี 2510 ผ. จดทะเบียนรับโอนมรดกที่ดินพิพาทเมื่อปี 2513 ที่ดินพิพาทจึงเป็นสินสมรสระหว่างโจทก์กับ ผ. และเป็นส่วนหนึ่งของสินบริคณห์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1466, 1462 วรรคสองเดิม ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น เมื่อไม่ปรากฏว่ามีสัญญาก่อนสมรสระหว่างโจทก์กับ ผ. ตกลงกันเป็นอย่างอื่น ผ. จึงเป็นผู้มีอำนาจจัดการที่ดินพิพาทซึ่งรวมถึงการจำหน่ายที่ดินพิพาทด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1468, 1473 วรรคหนึ่งเดิม แม้ภายหลังจะได้มีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว บรรพ 5 ที่แก้ไขใหม่ในปี 2519 พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ.2519 มาตรา 7 ก็บัญญัติรับรองอำนาจจัดการสินสมรสของ ผ. ดังนั้น ผ. เพียงผู้เดียวย่อมมีอำนาจจำหน่ายที่ดินพิพาทได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากโจทก์ ผู้เป็นภริยา

คำพิพากษาฎีกาที่ 3181/2540 โจทก์กับ ป. อยู่กินฉันสามีภริยามาก่อน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 พ.ศ. 2477 ใช้บังคับจึงเป็นสามีภริยากัน โดยชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายลักษณะห้ามเมีย ที่ดินพิพาทโจทก์กับ ป. ได้มาเมื่อปี 2491 เป็นสินสมรสระหว่างโจทก์กับ ป. การจัดการสินสมรสดังกล่าวต้องบังคับตามบทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2477 มาตรา 1468, 1473 และมาตรา 1462 อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับขณะที่ได้ที่ดินพิพาทมา ที่ดินพิพาทจึงเป็นสินบริคณห์ เมื่อไม่ปรากฏว่ามีสัญญาก่อนสมรสกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ป. ย่อมมีอำนาจจัดการสินบริคณห์เองได้ แม้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2519 มาตรา 1476 จะบัญญัติว่า นอกจากสัญญาก่อนสมรสจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น สามีและภริยาเป็นผู้จัดการสินสมรสร่วมกัน และมาตรา 1480 วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่คู่สมรสฝ่ายหนึ่งได้ทำนิติกรรมไปโดยปราศจากความยินยอมตามวรรคหนึ่ง คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งอาจขอให้ศาลเพิกถอนนิติกรรมนั้นได้ก็ตาม แต่การใช้บทบัญญัติใน บรรพ 5 ที่ได้ตรวจชำระใหม่ต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติในมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2519 ป. สามีโจทก์ จึงยังคงมีอำนาจจัดการสินบริคณห์รายนี้ต่อไป ตามที่มาตรา 7 ของพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2519 บัญญัติไว้และ

อำนาจจัดการนั้น มาตรา 1477 ที่ได้ตรวจชำระใหม่บัญญัติไว้ว่า ให้รวมถึงอำนาจจำหน่ายด้วย

ป. สามิโจทก์มีอำนาจจำหน่ายที่ดินพิพาทได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากโจทก์ก่อน การซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่าง ป. กับจำเลยจึงเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย โจทก์จึงไม่มีสิทธิที่จะมาฟ้องขอเพิกถอน

การสมรสระหว่างโจทก์กับ ป. ชอบด้วยกฎหมายลักษณะคู่เวรเมียแล้ว แม้อันโจทก์กับ ป. ได้จดทะเบียนสมรสกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในปี 2522 ย่อมไม่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับ ป. ในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินเปลี่ยนแปลงไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1171/2543 ที่ดินและบ้านพิพาทเป็นทรัพย์สินที่จำเลยที่ 1 ได้มา ระหว่างสมรสกับโจทก์ ก่อนประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ที่ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2519 ใช้บังคับ จึงเป็นสินสมรสระหว่างโจทก์และจำเลยที่ 1 และเมื่อไม่ปรากฏว่ามีสัญญาก่อนสมรสบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งตามพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2519 มาตรา 7 บัญญัติว่า บทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ทำพระราชบัญญัตินี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงอำนาจการจัดการสินบริคณห์ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มีอยู่แล้วในวันใช้บังคับบทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ทำพระราชบัญญัตินี้ เมื่อโจทก์ซึ่งเป็นสามีมีอำนาจในการจัดการรวมทั้งอำนาจจำหน่ายสินสมรสอยู่แล้ว โจทก์จึงมีอำนาจจัดการสินสมรสต่อไป การที่จำเลยที่ 1 ได้ยกที่ดินและบ้านพิพาทให้แก่จำเลยที่ 2 โดยมิได้รับความยินยอมจากโจทก์ โจทก์จึงมีอำนาจขอเพิกถอนนิติกรรมได้ แต่การเพิกถอนนิติกรรมดังกล่าวได้กระทำเมื่อใช้บทบัญญัติ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ที่ตรวจชำระใหม่ใช้บังคับ ซึ่งเป็นกรณีไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับแก้คดีได้ จึงต้องนำบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1480 มาใช้บังคับตามมาตรา 4 นิตินกรรมการให้ระหว่างจำเลยที่ 1 และที่ 2 กระทำลงเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2529 โจทก์ยื่นฟ้องขอให้เพิกถอนการให้เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2541 จึงเป็นการฟ้องหลังจากพ้นสิบปีนับแต่วันที่ได้นิติกรรมนั้น ฟ้องโจทก์ย่อมขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1480 วรรคสอง

มาตรา 7 วรรคสอง ได้บัญญัติไว้สอดคล้องรองรับกับมาตรา 7 วรรคแรก กล่าวคือ ตามวรรคแรกได้บัญญัติไว้ไม่ให้ บรรพ 5 ปัจจุบันกระทบกระเทือนถึงอำนาจการจัดการสินบริคณห์

ซึ่งตาม บรรพ 5 ปัจจุบัน สิบบริคณห์ก็คือสินสมรสและสินส่วนตัวที่เปลี่ยนมาจากสินเดิม ดังนั้นผู้จัดการสิบบริคณห์ก็คือผู้จัดการสินสมรสและสินส่วนตัวของกลุ่มสมรสทั้งสองฝ่ายด้วย ซึ่งถ้าเป็นสินส่วนตัวของตนเองก็ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด แต่ถ้าเป็นสินส่วนตัวของกลุ่มสมรสอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว โดยหลักกฎหมายสินส่วนตัวของฝ่ายใดก็ให้ฝ่ายนั้นเป็นผู้มีอำนาจจัดการ เพราะฉะนั้น มาตรา 7 วรรคสอง จึงบัญญัติไว้ให้ถือว่าคู่สมรสที่ไม่มีอำนาจจัดการสิบบริคณห์ได้ยินยอมให้คู่สมรสที่มีอำนาจจัดการสิบบริคณห์เป็นผู้จัดการสินสมรสและสินส่วนตัวตามวรรคหนึ่งของตนได้ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาตามมาว่าคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งที่เป็นเจ้าของสินส่วนตัวได้อนุญาตยินยอมให้ผู้จัดการสิบบริคณห์จัดการสินส่วนตัวของตนได้หรือไม่ ซึ่งสินส่วนตัวในที่นี้หมายความเฉพาะถึงสินส่วนตัวที่เปลี่ยนมาจากสินเดิมเท่านั้น นอกจากนี้ยังได้รวมความไปถึงให้ถือว่าได้ยินยอมให้จัดการสินสมรสด้วย ทั้งนี้เพราะตามมาตรา 1468 (เดิม) สามีเป็นผู้จัดการสิบบริคณห์ แต่ตามมาตรา 1476 (ปัจจุบัน) นั้นสามีหรือภริยามีอำนาจจัดการสินสมรสได้โดยลำพัง เว้นแต่กรณีตามมาตรา 1476 (1) ถึง (8) เท่านั้นที่สามีและภริยาต้องจัดการสินสมรสร่วมกันหรือได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง เช่นคำพิพากษาฎีกาที่ 1221/2527 เดิมที่พิพาทมีชื่อ พ. (สามี) ถึงกรรมสิทธิ์ร่วมกับบิดาก่อนสมรสกับโจทก์ จึงเป็นสินเดิมของ พ. กิ่งหนึ่ง ซึ่งตกเป็นสินส่วนตัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ที่ได้ตรวจชำระใหม่ ที่พิพาทอีกกิ่งหนึ่ง พ. ได้รับมรดกของบิดาหลังสมรส จึงตกเป็นสินสมรสของโจทก์และ พ. สามี เมื่อที่พิพาทเป็นสินสมรสและสินส่วนตัวจึงเป็นสิบบริคณห์ตามมาตรา 1462 เดิม สิ่งปลูกสร้างบนที่พิพาทย่อมตกเป็นส่วนควบ การที่ พ. สามีทำหนังสือมอบอำนาจให้ขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างรายพิพาทซึ่งเป็นสิบบริคณห์ให้จำเลยทั้งห้าต้องถือว่าโจทก์ผู้เป็นภริยายินยอมให้ขายด้วย เป็นต้น

ถ้าคู่สมรสฝ่ายที่มีสินส่วนตัวซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนสภาพมาจากสินเดิม มีความต้องการใช้อำนาจจัดการสินส่วนตัวของตนเอง ก็สามารถทำได้โดยวิธีการตามมาตรา 7 วรรคสาม คือ ให้แจ้งให้คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งทราบว่ามีความต้องการใช้อำนาจจัดการสินส่วนตัวของตนเอง เช่นนี้ต้องพิจารณาเสียก่อนว่าสินส่วนตัวนั้นมีสภาพที่แบ่งได้หรือไม่ ถ้ามีสภาพที่แบ่งได้ก็ให้คู่สมรสทั้งสองฝ่ายร่วมกันจัดการแบ่งสินส่วนตัวนั้นให้แก่ฝ่ายที่มีประสงค์จะจัดการสินส่วนตัวนั้น แต่ถ้าไม่อยู่ในสภาพที่แบ่งได้ก็ให้ทั้งสองฝ่ายจัดการร่วมกัน ข้อสังเกตประการหนึ่งตามวรรคสามนี้ ได้บัญญัติไว้เฉพาะเรื่องสินส่วนตัวตามวรรคหนึ่งที่คู่สมรสฝ่ายซึ่งมิได้มีอำนาจจัดการมีความประสงค์จะใช้อำนาจจัดการสินส่วนตัวของตนเอง สามารถแจ้งให้คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งมีอำนาจจัดการทราบ

เพื่อดำเนินการต่อไปได้ แต่วรรคสามนี้ไม่ได้บัญญัติถึงกรณีสินสมรสด้วย ดังนั้นสินสมรสตามบรรพ 5 เดิม ถ้ามิได้มีการตกลงกำหนดไว้เป็นประการอื่นแล้ว สามียจะเป็นผู้มีอำนาจจัดการ เมื่อมีการประกาศใช้ บรรพ 5 ปัจจุบันแล้วสามียังเป็นผู้มีอำนาจจัดการสินสมรสตาม บรรพ 5 เดิมต่อไป ภริยาจะแจ้งให้สามีทราบเพื่อขอเข้าเป็นผู้จัดการเองหรือเข้าร่วมจัดการสินสมรสด้วยไม่ได้ ทั้งนี้เพราะมาตรา 7 วรรคสามมิได้บัญญัติให้ทำได้แต่ประการใด ส่วนสินสมรสที่เกิดขึ้นตั้งแต่มีการประกาศใช้ บรรพ 5 ปัจจุบันนั้นสามีหรือภริยามีอำนาจจัดการได้โดยลำพัง เว้นแต่กรณีตามมาตรา 1476 (1) ถึง (8) เท่านั้นที่สามีและภริยาต้องจัดการสินสมรสร่วมกันหรือได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง

ถ้าได้มีการจัดการในสินบริคณห์ไปอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว ต่อมาเมื่อใช้บรรพ 5 ใหม่ หากว่าคู่สมรสฝ่ายที่ไม่มีอำนาจจัดการสินบริคณห์ที่กลายมาเป็นสินส่วนตัวมีความต้องการจะใช้อำนาจจัดการสินส่วนตัวของตนจึงขอให้จัดการแบ่งสินส่วนตัวของตนนั้น เช่นนี้การจัดการสินบริคณห์ที่ได้กระทำไปแล้วก่อนใช้บรรพ 5 ใหม่จะมีผลอย่างไร เรื่องนี้มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ฯ พุทธศักราช 2519 ได้บัญญัติไว้สัมพันธ์กับมาตรา 7 เพื่อไม่ให้เกิดการขัดแย้งกัน คือ มาตรา 8 บัญญัติว่า บทบัญญัติแห่งบรรพ 5 ที่ได้ตรวจชำระใหม่ไม่กระทบกระเทือนถึงการจัดการสินเดิมที่เปลี่ยนเป็นสินส่วนตัวตามมาตรา 7 ซึ่งได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เช่นในปี 2518 สามีเอาที่ดินอันเป็นสินเดิมของภริยาออกให้เช่าเป็นเวลา 5 ปี โดยทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาในปี 2520 ภริยาขอให้จัดการแบ่งสินส่วนตัวของตนเพื่อใช้อำนาจจัดการสินส่วนตัวนั้นเองตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ฯ พุทธศักราช 2519 สัญญาให้เช่าที่ดินที่สามีได้ทำไว้ยังถือว่ามีความสมบูรณ์อยู่ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ฯ พุทธศักราช 2519 เป็นต้น